

Zápis z porady prvních tajemníků bratrských stran
a předsedů vlád členských států Varšavské smlouvy.

Po skončení porady představitelů komunistických a dělnických stran členských zemí RVHP, se konala krátká schůzka prvních tajemníků bratrských stran a předsedů vlád členských států Varšavské smlouvy, na které soudruh Chruščov informoval o průběhu sovětsko-amerických jednání o německé otázce.

Soudruh Chruščov doporučil, aby byl uveřejněn dokument, v němž by členské státy Varšavské smlouvy zaujaly stanovisko k německé otázce. Ve světě se očekává, řekl soudruh Chruščov, že na naší poradě se bude hovořit k otázce Německa. Kdybychom nic neuveřejnili, mohlo by to vyvolat dojem, že jsme ztratili zájem o tyto problémy, nebo že jsme se zalekli. To by pak mohlo zkomplikovat další průběh jednání. Proto bude dobré, když uveřejníme dokument k německé otázce, i když v něm neřekneme nic nového. Potom soudruh Chruščov navrhl hlavní myšlenky takového dokumentu, jak také byly zformulovány v Deklaraci, zveřejněné v neděli dne 10.6.1962.

Soudruh Ulbricht doporučil, aby v dokumentu byla zmínka o úloze západoněmeckých revanšistů. Soudruh Chruščov se vyslovil proti tomuto návrhu; poukázal na to, že jednání o německé otázce je vedeno mezi SSSR a USA a nikoliv se západoněmeckými revanšisty. Proč máme zvyšovat důležitost západoněmeckých revanšistů tím, že se o nich budeme zmiňovat v našem dokumentu. Zmínka o západoněmeckých revanšistech by

pouze oslabila naše pozice tím spíše, že Američané dost otevřeně říkají, že se řídí v jednání svými hledisky a nikoliv hledisky NSR. To se potvrzuje i z besed se západoněmeckými politiky /např. beseda s Mende/.

Dále hovořil soudruh Chruščov o tom, jak se vyvíjejí sovětsko-americká jednání o německé otázce. Řekl, že lze hovořit o úspěchu v jednání, že naše pozice je velmi dobrá. Bylo dosaženo shodného stanoviska v řadě otázek.

Američané souhlasí nyní s realizací řady našich původních návrhů na zajištění bezpečnosti v Evropě. Tak např. vyjadřují ochotu podepsat pakt o neútočení mezi státy NATO a členskými státy Varšavské smlouvy, souhlasí rovněž s uzavřením dohody o tom, aby na území NSR a NDR nebyly vyráběny ani rozmisťovány atomové zbraně. Sporné jsou zatím otázky týkající se řešení problémů západního Berlína, ponechání vojsk v západním Berlíně a j.

Je jasné, že točceho jsme chtěli dosáhnout uzavřením mírové smlouvy, jsme již dosáhli. Uzavřením mírové smlouvy bychom nyní nedosáhli nic jiného, než morálního uspokojení. Američané by chtěli, aby smlouvu s NDR uzavřeli co nejrychleji, neboť vědí, že naše pozice je silná a že v průběhu dalšího jednání můžeme svou pozici dále upevnit. *Omi by jak velkou smlouvu se vedou.* Právě proto není nutno spěchat, je třeba tlačit na Američany, potom případně trochu ustoupit a znovu tlačit. Máme situaci ve svých rukou. Velmi dobře to vyjádřil americký komentátor Lipman když řekl, že Berlín je mozolem na noze USA, na který SSSR podle nutnosti šlape. Je tomu skutečně tak. Proto nespěchejme, můžeme pouze získat. Jednejme obezřetně